

شرح وظایف مسئول فیزیک بهداشت

مسئول فیزیک بهداشت پس از تأیید از سوی واحد قانونی (امور حفاظت در برابر اشعه) مسئولیت حفاظت کارکنان، مردم، بیماران و محیط زیست در برابر پرتوهای ناشی از مواد پرتوزا یا دستگاه‌های پرتوساز موجود در محدوده فعالیت خود را برعهده دارد. اقدامات لازم الاجرا توسط مسئول فیزیک بهداشت به شرح زیر است :

- ۱- همکاری و ارائه گزارش‌های لازم به واحد قانونی جهت اجرای قانون حفاظت در برابر اشعه، مقررات، دستورالعمل‌ها و توصیه‌های مربوطه در حوزه فعالیت خود.
- ۲- تعیین منطقه کنترل شده (منطقه کنترل شده در ارتباط با هرمنبع اشعه به منطقه‌ای اطلاق می‌گردد که در آن منطقه بایستی معیارهای حفاظتی و ایمنی ویژه جهت کنترل پرتوگیری و یا جلوگیری از پرتوگیری رعایت گردد).
- ۳- شرکت در جلسات کمیسیون ماده ۲۰ مرکز
- ۴- معرفی کارکنان شاغل در منطقه کنترل شده به واحد قانونی پس از تأیید در کمیسیون ماده ۲۰ قانون حفاظت در برابر اشعه جهت بررسی صلاحیت کار با پرتو آنان، و همچنین تعیین درصد حق اشعه پرتوکاران تأیید شده توسط واحد قانونی بر اساس دستورالعمل تعیین گروه پرتوکاری.
- ۵- تشکیل پرونده و ثبت سوابق پزشکی و پرتوگیری افرادی که صلاحیت ایشان به عنوان پرتوکار توسط واحد قانونی تأیید شده‌است و همچنین برنامه‌ریزی جهت انجام آزمایش‌ها و معاینات قبل از استخدام و بصورت دوره‌ای برای آنان و پیگیری اجرای توصیه‌های پزشک واحد قانونی در ارتباط با ادامه فعالیت آنان.
- ۶- استعلام سوابق پزشکی و پرتوگیری پرتوکاران جدیدالاستخدام از محل کار قبلی و ثبت در پرونده‌های مربوطه و اعلام آن به واحد قانونی.
- ۷- پیش بینی و تهیه تجهیزات ایمنی حفاظت در برابر اشعه مورد نیاز.
- ۸- نظارت بر استفاده صحیح از تجهیزات ایمنی و حفاظت در برابر اشعه توسط پرسنل و بیماران.
- ۹- پیش‌بینی و تهیه دزیمترهای فردی و آشکارسازهای مناسب جهت اعمال وظایف قانونی و ثبت نتایج دزیمتری پرتوکاران مراکز تحت پوشش خویش و حذف نام سایر افراد از فهرست پرتوکاران.
- ۱۰- بازرسی و کنترل نظام یافته منابع پرتو و محیط کار در منطقه کنترل شده و نواحی اطراف آن با استفاده از روش‌ها و تجهیزات مناسب و جلوگیری از ادامه کار بامنبع پرتو در صورت مشاهده هرگونه نقص که احتمال پرتوگیری غیرضروری را همراه داشته باشد.
- ۱۱- ثبت گزارش‌ها و نتایج بازرسی و نظارت بر اجرای توصیه‌های حفاظتی و ایمنی و ارائه آن به واحد قانونی در صورت لزوم.
- ۱۲- تفسیر نتایج اندازه‌گیری‌ها و برنامه‌ریزی به منظور کاهش پرتوگیری به حداقل موجه شدنی (As Low As Reasonably Achievable).

- ۱۳- تهیه دستورالعمل فوریت‌ها که درمواقع بروزسانحه باید اجرا گردد و اخذ تأییدیه‌های مربوطه از واحد قانونی.
- ۱۴- تهیه و نصب علائم هشداردهنده و توصیه‌های ویژه حفاظت در برابر اشعه در محل‌های مناسب.
- ۱۵- آموزش مستمر نکات حفاظت در برابر اشعه به پرتوکاران.
- ۱۶- تهیه و تدوین دستورالعمل مربوط به جلوگیری از پرتوگیری خانم‌های شاغل باردار.
- ۱۷- تهیه و تدوین دستورالعمل مربوط به جلوگیری از پرتوگیری ناخواسته خانم‌های باردار (بیماران).
- ۱۸- جلوگیری از ورود افرادی که فاقد تجهیزات دزیمتری فردی هستند به منطقه کنترل شده (باستثنای بیماران در مراکز پزشکی که پرتوگیری آنها از نظر پزشک اجتناب ناپذیر تشخیص داده شده باشد).
- ۱۹- پیگیری و اجرای کلیه دستورالعمل‌های حفاظت در برابر اشعه که توسط واحد قانونی ابلاغ می‌گردد.
- ۲۰- ارائه گزارش به کمیسیون ماده ۲۰ در رابطه با برنامه حفاظت در برابر اشعه.
- ۲۱- تهیه دستورالعمل استفاده از دستگاه‌های پرتو تشخیصی موجود در مرکز برای رویه‌های مختلف بر اساس اصول بهینه سازی
- ۲۲- اجرای آزمونهای کنترل کیفی دوره ای دستگاه‌های پرتو تشخیصی موجود در مرکز و تایید عملکرد دستگاه‌ها
- ۲۳- نظارت بر انجام آزمون‌های پذیرش، کالیبراسیون، تعمیرات پیش گیرانه، تعمیرات و مستند سازی اطلاعات وابسته
- ۲۴- برپاسازی و توسعه برنامه جامع مدیریت کیفیت کلیه تجهیزات تصویربرداری برای تسهیل در تصویربرداری با کیفیت مطلوب با کمترین دز به بیمار
- ۲۵- تعیین دز در رویه‌های پرتوتشخیصی و ثبت، نگهداری و بررسی اطلاعات پرتوگیری بیماران
- ۲۶- نظارت بر رویه‌های پرتو تشخیصی انجام شده توسط تکنولوژیست‌ها در جهت تضمین بهینه سازی دز بیمار
- ۲۷- ارائه مشاوره به پزشک مربوطه و سایر کسانیکه با وسایل تصویر برداری پزشکی در ارتباط با جنبه‌های رادیولوژیکی و رادیوبیولوژیکی آزمایش بیمار فعالیت مینمایند در رابطه با بهینه سازی دز بیمار و بهبود کیفیت تصویر.
- ۲۸- مونیتورینگ پرتوگیری بیمار، مقایسه این پرتوگیری‌ها با نتایج بررسی‌های منتشر شده برای آزمایشهای مشابه و محاسبه دز عضو برای آزمایشهای تشخیصی

- ۲۹- بهینه سازی رویه های تصویر برداری مثل تکنیکهای رادیوگرافی، فعالیتهای تکنولوژیست، استفاده موثر از وسایل تصویربرداری، تعیین دز عضو و بیمار خاص مثل دز جنین یک بیمار خاص
- ۳۰- آموزش اولیه کارکنان تصویربرداری تشخیصی برای اطمینان از بکارگیری صحیح فناوری جدید
- ۳۱- ارائه مشاوره در زمینه تهیه، توسعه و بکارگیری تجهیزات تصویر برداری، کنترل کیفی، بهینه سازی دز بیمار و توسعه و طراحی مرکز